

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6Pc/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323202974
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323202974.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou v právnej veci navrhovateľky ako osoby oprávnenej na výživné: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, zast.: JUDr. Beáta Hilvertová, advokátka, so sídlom Sládkoviča 1, Levice, proti otcovi ako osobe povinnej na výživné: E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, zast.: JUDr. Peter Šebo, advokát, so sídlom Mlynská 2238, Levice, o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu A., nar. XX.XX. XXXX zvýšeným výživným zo sumy 59,75 € na sumu 250 € mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom 31.08. 2023.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 31.08. 2023 do 13.12. 2023 vo výške 570,75 € je otec p o v i n n ý uhradiť k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 11C/153/2006-24 zo dňa 14.11. 2006 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka v návrhu podanom dňa 31.8.2023 žiadala, aby súd zvýšil od podania návrhu vyživovaciu povinnosť jej otca na sumu podľa úvahy súdu, nakoľko od posledného rozhodnutia o výživnom v roku 2006, teda od rozvodu jej rodičov, otec prispieva na výživu navrhovateľky sumou 59,74 €. Matka navrhovateľky nikdy o zvýšenie výživného nežiadala, medzi rodičmi neboli dobré vzťahy, otec prejavoval o navrhovateľku len sporadický záujem, sa kontaktujú málokedy. V súčasnosti je navrhovateľka študentkou 3. ročníka gymnázia. Právna zástupkyňa na pojednávaní upresnila návrh v časti výšky výživného a požadovala zvýšenie na sumu 220 až 250 €.

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril. Na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu navrhol zvýšenie výživného na sumu 120 až 140 €, ktorú považoval za primeranú.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Aktuálna vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke bola upravená rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 11C/153/2006-24 zo dňa 14.11. 2006, ktorým súd manželstvo rodičov navrhovateľky rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola vtedy maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu dcéry sumou 1800 Sk (= 59,74 €). V čase tohto rozhodnutia bola navrhovateľka v celodennej starostlivosti matky, ktorá s ňou bola na rodičovskej

dovolenke, poberala rodičovský príspevok v sume 4230 Sk. Otec bol živnostník. V daňovom priznaní za rok 2005 vykázal príjmy vo výške 218563 Sk a výdavky vo výške 80631 Sk, daň znížená o daňový bonus v sume 2200 Sk predstavovala 6273 Sk.

4. V súčasnosti je navrhovateľka študentkou 3. ročníka Gymnázia sv. Vincenta de Paul v Leviciach. Podľa potvrdenia školy výdavky na šk. rok 2023/24 spojené so štúdiom sú rodičovský príspevok 35 €, učebnice angličtiny 33 €, poistné 2 €, školský ples 27 €, exkurzia 47 €, divadelné predstavenie 24 €, sporenie na stužkovú slávnosť 100 € (pričom ide o sporenie dlhodobé s cieľovou sumou pre študenta 400 €). Stravuje sa v školskej jedálni, mesačný poplatok za obedy sa pohybuje na úrovni 25 €. Bežné mesačné výdavky navrhovateľky zahŕňajú tiež doučovanie z chémie 40 €, angličtina 50 €, online matematika 40 € a samozrejme hygiena, oblečenie, strava. Navrhovateľka je zdravá, zvýšený výdavok má v súvislosti s nákupom okuliarov pre krátkozrakosť raz za dva roky cca 200 €. V súčasnosti sa zúčastňuje kurzu autoškoly, za ktorý jej matka hradila 805 € plus za vyšetrenie spôsobilosti na vedenie motorového vozidla 20 €. Nevlastní žiaden majetok.

5. Navrhovateľka žije so svojou matkou, starou matkou a prastarou matkou v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve starej matky. Výdavky na bývanie zdieľajú matka a stará matka navrhovateľky spoločne.

6. Matka navrhovateľky pracuje ako riaditeľka pobočky VŠZP Levice s čistým mesačným príjmom v období od 10/22 do 1/23 priemerne 1777 € vrátane daňového bonusu, pričom od 10.1.2023 do 30.9.2023 bola práceneschopná po operácii srdca a boli jej vyplácané nemocenské dávky vo februári 2023 v sume 482 € a následne v sume 1245 € mesačne. Je nemajetná. Matka okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť nemá.

7. Otec je naďalej živnostníkom, pracuje ako zvárač v zahraničí. Na preukázanie svojich príjmov predložil daňové priznanie za rok 2022, v ktorom vykázal príjmy vo výške 35291 € a výdavky vo výške 26965,33 €, základ dane 8325,67 € a výpis z účtu za september 2023 s účtovným zostatkom v sume 13083,63 € a vkladmi za tento mesiac vo výške 7,5 €. Náklady preukazoval kúpnyimi zmluvami na nákup zväracieho náradia pre výkon svojho povolania zo dňa 28.5.2022 za cenu 1500 €, zo dňa 11.6.2022 za cenu 1650 € a zo dňa 20.10.2022 za cenu 1550 €. O uvedenom náradí právny zástupca otca tvrdil, že vzhľadom na celoročné užívanie je potrebné ho kupovať pravidelne každý rok a je to len časť výdavkov otca, pričom podstatnú časť tvoria cestovné náhrady z titulu cesty do zamestnania v zahraničí, čo sú podľa neho nemalé položky. Výšku výdavkov v tomto smere však neuvádzal ani nepreukázal, nevedel uviesť, či sa dopravuje vlastným motorovým vozidlom, rovnako tak kde otec počas pobytu v zahraničí býva. Otec je vlastníkom rodinného domu, kde zrejme žije sám. K pravidelným mesačným výdavkom otca uvádzal platby za plyn 60 €, elektrinu 30 €, Orange 35 €, životné poistenie 20,45 €, cestovné poistenie 63 €, tri spotrebné úvery 124,62 € + 365,57 € + 134,80 €.

8. Nakoľko súd vo veci rozhodoval v decembri 2023 a samozrejme daňové priznanie za uplynulý rok k dispozícii nie je, žiadal otca o predloženie faktúr za rok 2023 a tiež výpisu z účtu za rok 2023. Súdu boli ku dňu pojednávania, t.j. 13.12.2023 predložené výpisy z účtu od januára 2023 len do septembra 2023, požadované faktúry predložené neboli. Namiesto toho bola predložená listina zo dňa 6.12.2023 – súčty a obraty (všetko), v ktorej sú uvedené zdaniteľné príjmy vo výške 31947 € a výdaje 22366,74 €. Okrem toho právny zástupca otca trval na zohľadnení peňažného denníka za rok 2022, pretože obraty aj nákladové položky sú podobné aj v roku 2023. Podľa neho príjem otca po odpočítaní dane činí mesačne v priemere 700 €.

9. Predložený peňažný denník za rok 2022 súd neoboznamoval, pretože pre rozhodovanie v prejednávanej veci v decembri 2020 o zvýšení výživného od 31.8.2023 je irelevantný. Z výpisov z účtu otca od 1/23 do 9/23 súd zistil príjmy otca od Sociálnej poisťovne v celkovej sume 323,70 € a príjmy od NORDIC POWER SERVICE s.r.o. v celkovej sume 26459 €. Za deväť mesiacov tak priemerný hrubý príjem otca predstavuje 2976 €, od ktorého po odčítaní 25 % (744 € za povinné odvody a ďalšie odôvodnené výdavky) dostávame približný čistý príjem na úrovni 2232 €.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú sú povinní plniť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ktorej rozsah závisí aj od odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, ktoré boli dôležité pre určenie výšky výživného tak v čas skoršieho ako aj nového rozhodnutia. Pre zmenu rozhodnutia musí ísť pritom o zmenu pomerov výraznú a nie len krátkodobú. Rodič je povinný svoje dieťa vyživovať, kým nie je schopné samé sa živiť. Možno konštatovať, že dieťa túto schopnosť má, ak je schopné si samostatne uspokojovať svoje potreby, napr. ukončilo prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav, existujú preň pracovné príležitosti. Naopak však aj dieťaťu vzniká povinnosť prispievať na úhradu spoločných potrieb rodiny, ak s rodičmi žije v spoločnej domácnosti a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

20. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že k výraznej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného na navrhovateľku v porovnaní s časom posledného rozhodnutia o výške výživného v roku 2006 došlo už len s prihliadnutím na uplynulý čas. Navrhovateľka je v súčasnosti študentkou 3. ročníka gymnázia, s čím náklady na zabezpečenie jej potrieb nepochybne stúpili. V súvislosti s vekom, školskými aktivitami došlo k zvýšeniu nákladov na zabezpečovanie jej základných potrieb zahŕňajúcich aj ošatenie, hygienu, v jej veku aj kultúrne a spoločenské vyžitie. Odôvodnenými výdavkami sú samozrejme aj náklady na okuliare. K zmene pomerov došlo samozrejme aj na strane rodičov. Matka navrhovateľky je zamestnaná, avšak kvôli dlhodobej PN sa jej čistý príjem zo zamestnania a nemocenských dávok pohyboval v priemere na sumu 1400 €. Majetkové pomery matky sa nezmenili. Rodičom vyživovacie povinnosti nepribudli. Otec je živnostníkom, prácu vykonáva v zahraničí ako zvärač, z posledného daňového priznania je zjavné, že stratu nevykázal. Zo spôsobu, akým sa otec resp. jeho právny zástupca snažil preukazovať a dokladovať náklady a príjmy otca súd vyvodzuje, že jeho úmyslom bolo vyhnúť sa zvýšeniu výživného vo vyššom rozsahu ako navrhoval on sám. Predkladal výlučne doklady za rok 2022 a i keď pojednávanie vo veci sa konalo 13.12.2023, napriek žiadosti súdu predložil výpis z účtu len do septembra 2023. Počas celého konania prezentoval, že otcov čistý príjem nie je vyšší ako 700 €. Pričom len pravidelné bežné mesačné náklady na bývanie, úvery, poistenie a mobilný telefón vyčíslil na sumu 833 €. Ako je uvedené v odseku 9. odôvodnenia tohto rozsudku, súd za čistý príjem otca považuje sumu 2232 € mesačne. Z tejto sumy je nepochybne

schopný uhrádzať zvýšené výživné bez ohrozenia svojich základných životných potrieb. Otec si musí byť vedomý svojej rodičovskej zodpovednosti a to i tej, v zmysle ktorej jeho potreby môžu byť uspokojené až následne, keď si splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa; navyše ak od roku 2006 až doposiaľ prispieva rovnakou sumou, ktorú ani raz dobrovoľne nezvýšil, pričom inú vyživovaciu povinnosť nemá. Každý z rodičov má predovšetkým povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Taktiež nemôže byť na ťarchu navrhovateľky, že otec spláca tri úvery, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. V neposlednom rade, ak sa otec skutočne snaží presvedčiť súd, že čistý príjem má len vo výške 700 €, musí dochádzať do zahraničia, s čím sú náklady značné, mohol by si pohľadať vhodnú prácu napr. na portáli profesia.sk, kde ponúkajú len v nitrianskom kraji na pozíciu zvärač pracovný pomer na plný úväzok bez nutnosti cestovania s platom od 1200 do 2300 €.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd považuje výšku zvýšeného výživného za absolútne primeranú veku a odôvodneným potrebám navrhovateľky, pričom otec si musí byť vedomý neustáleho rastu nákladov na bežný život nie len svoj, ale aj dieťaťa, ktorého potreby zabezpečuje takmer výhradne matka a nemožno od nej ani morálne žiadať, aby sa na stúpajúcich nákladoch a potrebách dieťaťa podieľala len ona.

22. Výživné súd zvýšil od podania návrhu, t.j. 31.8.2023. Zaostalosť mu tak vznikla v sume 570,75 €, t.j. $250 - 59,75 = 190,25 \text{ €} \times 3$ mesiace september až november 2023, čo súd umožnil otcovi uhradiť v predĺženej lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

23. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

Odvolanie nemôžu podať tí účastníci, ktorí sa tohto procesného práva výslovne vzdali.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.